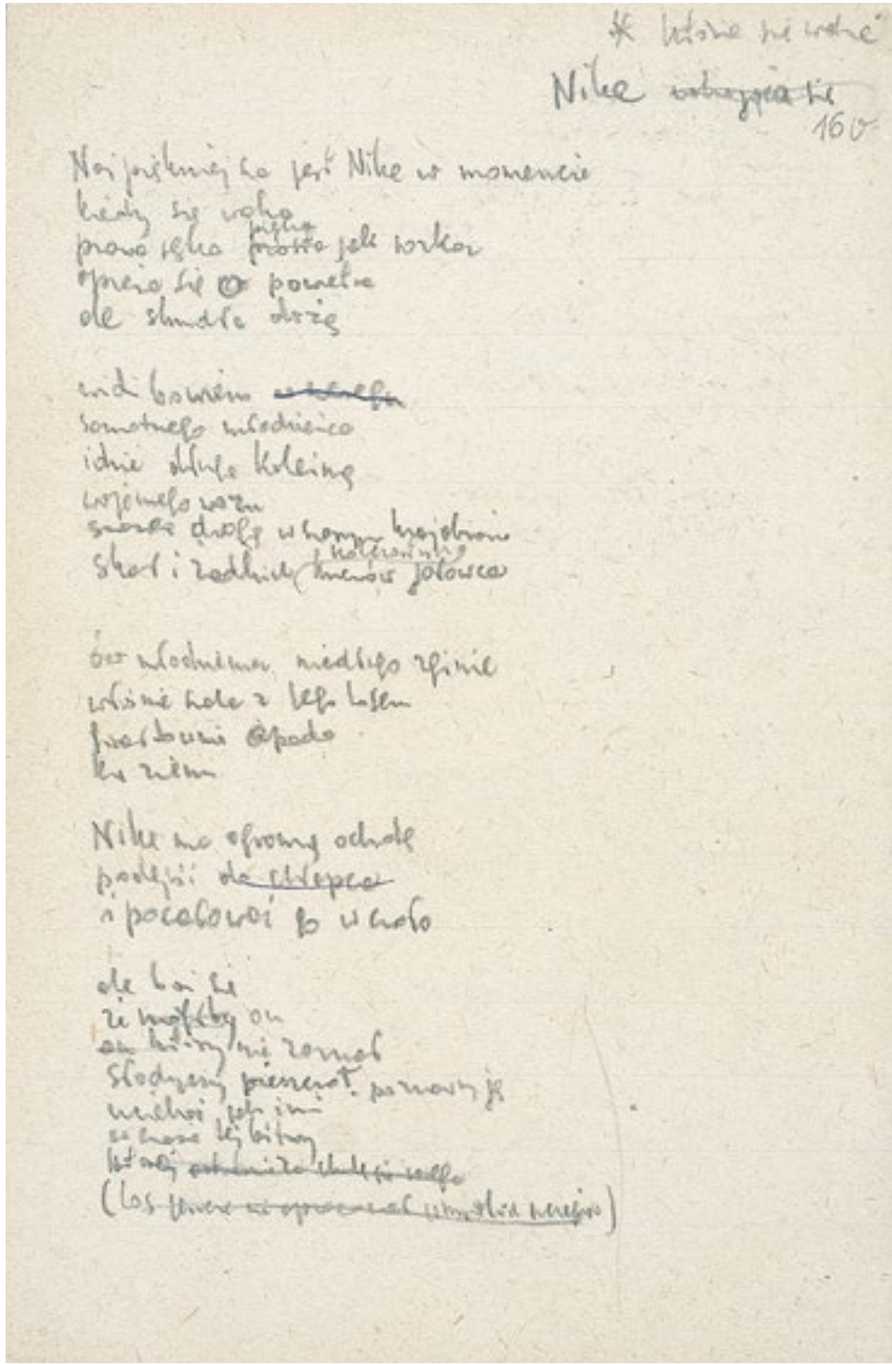

ZBIGNIEW HERBERT † NIKE, KTÓRA SIĘ WAHA

Wczesny utwór poety, w którym występują charakterystyczne dla jego twórczości motywy mitologiczne. Pochodzi z pierwszego opublikowanego tomu Herberta – *Struna światła* z 1956 roku. Był to późny debiut. Bezpośrednio po wojnie poeta, zagorzały przeciwnik nowej komunistycznej władzy, wybrał milczenie i emigrację wewnętrzną. Jego wiersze mogły zacząć się ukazywać dopiero podczas politycznej odwilży po śmierci Stalina w 1953 roku.
Brulion wiersza z poprawkami autora pozwala prześledzić fragment procesu twórczego. Widać zmianę tytułu, poprawki niektórych słów, takie jak skreślenia czy nadpisane wyrazy. Bohaterem utworu jest słynna rzeźba Nike z Samotraki, obecnie przechowywana w paryskim Luwrze. Antyczne arcydzieło zostało przez poetę zmuszone do zajęcia stanowiska wobec brutalnej wojennej rzeczywistości. Zabieg ten rodzi pytania o funkcję sztuki i sens śmierci za ojczyznę.
Rękopis należy do Archiwum Zbigniewa Herberta, zakupionego przez Bibliotekę Narodową od wdowy po pisarzu – Katarzyny i siostry – Haliny Herbert-Żebrowskiej.